

[Boligministeren.]

hed står til rådighed for et nyt medlem af foreningen. I det almennyttige byggeri kan andelshaverne nemlig ikke sælge deres andele og kan heller ikke få godskrevet den prioritetsopsparring, der finder sted i ejendommen, eller den værdistigning, som ejendommen måtte få.

Sådanne rettigheder har et medlem af en privat andelsboligforening, og forslaget egentlige indhold er, at andelsboligforeninger i det almene byggeri skal kunne omdannes til private andelsboligforeninger, således at andelshaverne får ret til at sælge deres andele m.v. Det samme gælder for lejlighederne i de andre sociale boligselskaber, altså de selvejende boligselskaber og de hidtidige boligaktieselskaber.

I bemærkningerne til forslaget siger forslagsstillerne, at der med vedtagelsen af forslaget vil blive skabt mulighed for, at lejerne i omkring 270.000 almennyttige boliger kan opnå at eje deres bolig. Hvis dette skulle ske, eller hvis bare en væsentlig del af de almennyttige boliger skulle blive omdannet til private andelsboligforeninger, hvordan skal man så løse de sociale opgaver, som i dag løses via de almennyttige boligselskaber? Det siges der ikke noget om, og det er dog et helt fundamentalt problem.

Når det offentlige yder støtte til almennyttigt byggeri, er det ikke for selve byggeriets skyld, men for at sikre gode boligforhold for befolkningsgrupper, som har jævne indtægter og ellers kunne have svært ved at få tilfredsstillende boligforhold. Det har derfor også været en forudsætning for den støtte, der er ydet, at boligerne til enhver tid skal være til rådighed for de befolkningsgrupper, som har særligt behov for disse boliger. Derfor er der fortrinsret til ledige lejligheder for familier med børn og familier med særlig lav indkomst. Også husstande, der bliver husvilde som følge af sanerings- eller kondemneringsvirksomhed, skal de almennyttige boligselskaber stille boliger til rådighed for.

Gennemførelsen af det fremsatte forslag vil give problemer med at sikre tilstrækkeligt mange boliger til at løse de sociale boligproblemer, som det almennyttige byggeri har til opgave at klare. Hvordan får vi sikret det fornødne antal boliger til familier, som på grund af lav indkomst eller andre

forhold ikke har råd til at overtage en lejlighed som privat andelslejlighed eller til at købe et parcelhus?

Med hensyn til forslaget økonomiske konsekvenser vil jeg pege på, at de gældende regler ikke tillader, at den offentlige støtte i form af statsgaranterede lån og rentesikring fortsætter, hvis almennyttige lejligheder overgår til at være private andelsboliger.

Det vil langtfra være alle de nuværende beboere i almennyttigt byggeri, som under disse vilkår vil kunne magte at overtage deres lejlighed som privat andelslejlighed. Køberen af en privat andelsbolig vil få mulighed for rentefradrag i sin indkomstopgørelse og som følge heraf være berettiget til højere sociale ydelser, end han har kunnet opnå som lejer. Disse merudgifter for det offentlige er det vanskeligt umiddelbart at sammenholde med besparelsen ved rentesikringens og boligsikringens bortfald. Man skal ikke uden videre regne med, at der bliver tale om en nettobesparelse for det offentlige.

Der er ikke fra de almennyttige boligselskabers side udtrykt noget ønske om at få adgang til at omdanne deres ejendomme til private andelsboligforeninger, og jeg går ud fra, at forslagsstillerne ikke har i tankerne, at boligselskaberne skulle have pligt hertil, lige så lidt som en ejer af en privat udlejningsejendom har pligt til at omdanne sin ejendom til en andelsboligforening.

Jeg kan sammenfatte mine synspunkter derhen, at en adgang til omdannelse af det almennyttige byggeri til private andelsboliger vil føre til, at det almennyttige byggeri ikke længere vil være i stand til at løse de boligsociale opgaver, som de almennyttige boligselskaber har. Den betydelige offentlige støtte, selskaberne har fået i årenes løb for at løse disse opgaver, vil ikke længere blive anvendt efter formålet, og vi vil blive stillet over for nye problemer, krav om nye offentlige udgifter, hvis vi skal løse de boligsociale opgaver på en tilfredsstillende måde.

Jeg kan derfor ikke gå ind for det fremsatte forslag.

Knud Damgaard (S):

Når man hører til blandt de medlemmer her i tinget, der egentlig har ganske meget tilovers for de saglige holdninger i det store